

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 40.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 170, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 225. Na pò i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 fillira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
3. listopada 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcionom dijelu 30 fil. u oglasnom 10 fil. Za ogtase, koji se više puta uvršćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Značaj i važnost šuma.

II.

Rekli smo, da je od najveće važnosti onaj opće korisni utjecaj šuma, kojega, možemo reći, i mi stanovnici mjesta Samobora i okolice u velikoj mjeri osjećamo. Svi osjećamo ljeti, osobito za velike dnevne žege, onaj ugodni večernji čisti i svježiji povjetarac, koji nas krijepi i oživljuje. To je poznato nama svima, a najviše se doimlje stranaca, koji na vrijeme ostave onaj zagušljivi i sparni gradski zrak, da se ovdje malo osvježe.

Oni tu blagodat mnogo više cijene, negoli mi. Jest, ali rijetko je kome palo na um, da svu tu ugodnost, svu tu svježost pripíše šumi.

Kako znamo naše je mjesto okruženo sa triju strana gorjem i šumama. Stoga ovaj povoljni klimatski utjecaj i druge blagodati što ih ovo šumovito gorje Samoboru pruža, nije možda slučajna, kao što mnogi drže, nego je to jedna posve prirodna i nužna posljedica šumskog gorskog sklopa, koji nas opkoljuje.

Da šuma zaista ima rečeni upliv, te da nije ovo samo puka tvrdnja, već danas posve utvrđena činjenica, poslužiti ćemo se u tu svrhu rezultatima naučenjaka, koji sav svoj vijek posvetiše istraživanju ovoga toli važnog i životnog pitanja po opće blagostanje naroda.

Daleko bi nas odvelo, kad bi se ovim pretežnim pitanjem modernoga šumarstva opširnije pozabavili, nego ćemo dodirnuti

kratkim napomenom samo glavnije momente.

Za nas je od interesa prije svega, kako šume utječu na toplotu zraka i zemlje. Da ogleđamo u tom pogledu neke naučne podatke, koji se odnose na šume listače.

Meteorološkim opažanjima dokazano je da je poprečno ljeti i to u bukovoj šumi hladnije za 324° C, a zimi pak malo toplije za 031° C, negoli na otvorenom polju. Za najtoplijih ljetnih dana dosegne ta razlika i do 41° C. — Kad promotrimo ove rezultate, tad će nam biti posve jasna ona promjena temperature, koju osjećamo poslije zalaza sunca, a evo zašto!

Zrak se miješa kao i voda. U šumi je kako vidjesmo, zrak za par stupnjeva hladniji, nego na otvorenom postoru. Da se prirodnom zakonu udovolji, to hladniji zrak iz šume struji prema vani, gdje je ovaj topliji u svrhu, da se s ovim pomiješa, i tako temperatura izjednači. To je pravilo bez iznimke.

Nadalje ćemo spomenuti higijensku vrijednost šuma. U tom pogledu ne samo da se mnogo pisalo, nego su nastale razne priče i svakojaka domišljanja, koja su se pretvarala i u praznovjerice. No koliko je je i ovdje istine, neka nam rasvijetle i opet rezultati naučenjaka.

Jedan francuski prirodnjak, ispitujući kroz više godina, našao je u zraku grada Pariza poprečno 3910 bakterija raznih vrsta dok blizu Pariza u jednom parku samo 455 u 1 kub. metru zraka. Isto tako poznati

akademik francuski Pasteur na temelju svojih bakteroloških opažanja utvrdio je: da razne bakterije ne nalaze povoljnih životnih uslova u šumskim predjelima.

Ove su činjenice utvrđene i u ostalim dijelovima svijeta, te se je došlo do posve pravilna zaključka: da šume kraj naseljenih mjesta snažno suzbijaju širenje i rasprostranjivanje epidemičnih bolesti, osobito zaštićuju protiv kolere, žute groznice, vrućice i malarije.

Ovom zgodom ćemo još napomenuti, da šume sa gorskim okrajcima, koje se nalaze blizu naseljenih mjesta i širom stranom, kao što je kod nas, okrenute prema vjetrovima čine za stanovništvo ugodni zaklon i zaštitu. Uz to se još često dešava, da takove šume na zgodno položena mjesta koriste klimatski u tolikoj mjeri, da samo uz malo ljudske saradnje i vještačkog rada postaju takva mjesta klimatski ljekovita za bolesti plućnih i respiracionih organa, a isto tako za mnoge živčane. Tako nastaje, spoznajom ovog prirodnog dobra u nekom mjestu, sanatoriji i razna ljetovališta.

Da je i naš Samobor kao takovo jedno mjesto obilježen u knjizi majke prirode, držimo, da smo o tome svi na čistu. Ali da se uspne do one visine, koja mu je možda opredijeljena, treba još mnogo stozna rada i znatnih materijalnih žrtava, da se snabdje sa svim onim nužnim udobnostima, koje današnje moderno doba od jednog takovog mjesta sa pravom zahtijevati smije.

Ovdje smo samo u najkraćim i najvažnijim crtama iznijeli ove goleme koristi,

Okić-grad.

Ispod gore Piješivice, koja svojim hromom zastire zapadnu granicu nekadanje civilne Hrvatske naprma negdašnjoj vojnoj Krajini hrvatskoj, te ispod bližnjega brda Terihajškoga, koji prema sjeverozapadu pomalja svoju glavu, podiže se u vis šiljasta, kamenita gorica, kojoj sljeme pritiskuju sive skaline, a na tim skalinama sjede bijele, na pol razvaljene zidine. To su ostanci jednoga od najstarijih gradova zemlje Hrvatske. Stari vijek podao je tomu gradu ime Okić, od okićena gorskoga prostora, a kasnije ga prozvaše Okićem. Od Samobora 1 i pol, a od Jaske po 2 sata udaljen, podiže grad Okić usred valovitih gora ponosnu svoju glavu prema nebu.

Kod podnožja okićkoga brda prikazuje se grad u različnoj slici. S istoka se vidi samo jedna grda stijena, sa zapada samo pobočno krilo gradsko, sa juga se širi zidina gradska — gornja i dolnja u čitavoj svojoj daljini, sa sjevera je brane tvrde ograde, koje se upiljše u vječne skaline — u pećine, te se sada već i ne zna, što je zid, što li skalina (pećina). Na zapadnoj strani nalazi se pukotina zida, gdje su nekada

mogla biti vanjska gradska vrata. Tu se naokolo nalazi još zidovlje i zidine, u kojih bijahu nekoć stajne i konjušnice, a odozgora opet stražarnice. Preko nekoga slaboga mosta, pred kojim zijeva ponor od više stotina hvati dubljine, dolazi se do mjesta, gdje je bio studenac, a uspevši se do na vrh zidina, provučemo se kroz obli svod na okrugli prostor, gdje stajase gradska kapelica. Odatlje otvora se kroz pukotinu poluporušenoga zida divan vidik prema istoku i sjeveru. Sav Zagreb zajedno sa Medvedgradom i Susjedgradom leži pred našim očima. U daljini se modre moslavačke i kalničke gore, dočim se na sjeveru ističe tamna kontura zagorske Ivančice i visoko Donatovo brdo kod Rogaca u Štajerskog. Pod nogama pak okolo naokolo leže nebrojena okolišna sela.

Iz kapele okrenemo prema jugu te se uspnemo preko ruševina u poveću, još više gradske prostorije. Tu bijahu nekadanji gospodski stanovi. Nutarnje njihovo uređenje ne može se više raspoznati, jer preostavljeni zidovi dopiru samo do prvoga poda, od kojega se još vide rupe i ostanci tramova, a sve što je gore bilo, već je sada porušeno. U zidinama se vide još tragovi nekakvih uskih oblikih prozora, sloga romanskoga, pa

onda nekoliko rupa od preostalih puškarnica. Poprečni nepravilni zidovi oštećeni su sasvim, a sjeverni glavni zid bolje je sačuvan od južnoga.

Na južnoj strani okićkoga grada vijuga se u dubokom ponoru potok Okićnica, a uz nju vodi put u bližnja sela. Uz podnožje gradskoga brda širi se s desna ugodna dolina Gorička, okružena od visokog brijega Terihajca i Fratra. Ovim brdima na lijevo uspela se gora Piješivica, a niže dolje raskrtilo se na daleko i široko bogati okićki lug, vlasništvo mnogih gospodara i uzrok mnogim rasprama i pravdama. S istočne strane stoji ispod grada selo Gradec, na kojem se također nalaze ostanci nekakove razvaljene gradine, a narod pripovijeda, da su na tome mjestu htjeli prvi okićki gospodari grad graditi, no neka nevidljiva sila kažu da bijahu vile — razruši sve ovo kroz noć, što su ljudi obdan izgradili, te prenese sagradjene već zidine na uzvišeno ono mjesto, gdje i sada stoji grad okićki.

Vidik s grada Okića prema istoku i jugu upravo je veličanstven: skoro sva Hrvatska leži pred nogama gledaoca, pa malo imade mjesta s tako dalekim i širokim izgledom, kao što je ovo. (Svršće se.)

koje nam šume po narodno blagostanje i opći kulturni napredak pružaju. Želimo li pak da ove koristi nesamo očuvamo, nego ih i povećamo, to nam je svima prva briga da ne prepustimo baš sve prirodi, nego da i sami vještački što više šume podižemo, a već postojeće razborito čistimo i što razumnije uživamo. V. V.

„Šikava“.

Sad, kad se krči Šikava i privodi kulturi jedno neplodno općinsko zemljište donosimo na osnovu gruntovnih podataka neke bilješke, koje smo dobili s prijateljske strane.

U arhivu našega trgovišnog poglavarstva pohranjeno je više vladarskih povelja, koje govore o lijepim a i burnim prošlim vremenima.

Trag „Šikavi“ nalazimo u jednoj od tih povelja, koji je ovjerovio ban grof Franjo Nadaždi.

Prigodom osnutka gruntovnice (god. 1853.—1855.) uvrštena je ta Šikava u ukupnoj površini od 310 jutara 600 č. hv. medju nepokretnosti naše općine, koju je zastupao tadanji načelnik Edvard pl. Suljok i trgovišni vijećnici Vatroslav Bišćan i Franjo Nagy. U zemlj. nap. br. 1. općine Samobor (stare izvan snage stavljene gruntovnice) vidimo upisanu Šikavu pod parcel. brojevima 1977, 1986, 1996 i 1998. Ovo gruntovno stanje potrajalo je do siječnja 1902. naime do dana, kad su su stupili na snagu novi gruntovni ulošci za poreznu općinu Samobor u kojima je provedena identifikacija starih gruntovnih parcela s novim katastralnim česticama. U zemlj. br. 1. porezne općine Samobor u kojem je upisan posjed mjesne općine slobodnoga trga Samobor upisana je „Šikava“ u 5 gruntovnih parcela u površini od 1061 č. h., 2 rali 499 č. h., 106 rali 891 č. h., 2 rali 866 č. h. i 5 rali 748 č. h.

Od ove Šikave izvlašteno je 1328 č. hv. i 696 č. h. pod novim kat. oznakama za gradnju lokalne željeznice Samobor—Zagreb.

Tako je iza ove izvlazbe ostalo na trgovišnu općinu upisano ukupno 105 jutra 467 č. h. U dugotrajnoj parnici izmedju vlastinstva Samobor-Zidanice, naše trgovišne općine i drugih povučeno je 5 katastralnih čestica s 113 jutra 481 č. h. kao segregacionalni objekt.

Ova je parnica dokrajčena osudom kr. stola sedmorice od 29. listopada 1908. te je nadjeljena trgovišna općina s 14 jutra 1408 č. h., dok je ostala površina pripala daljnim u osudi navedenim strankama.

Od ove dakle „Šikave“ imade danas naša općina:

kat. čest. br.	2571	sa	—	1061 č. h.
"	2582	"	2 r.	499 " "
"	25931	"	13 "	1030 " "
"	25943	"	1 "	378 " "

Batinićeva zaklada.

Ivan Matija Batinić rodio se u Hrv. Stupniku. Rodio se — štomo riječ — pod sretnom zvijezdom. Za života stekao si vrlo lijep i velik imetak. Ne zna se pod izvjesno, da li je Batinić crpio nauke kod ovdje boravećih Francuza ili kod kaludjera reda vitezova, koji su imali u Stupniku samostan, gdje se danas nalazi kapelica sv. Benedikta. Po zvanju bio vojnik i umro kao c. i kr. natporučnik. Ime si svoje ovjekovječio humanim djelom. Imetak svoj nije rasipao, već ga namro pokoljenju. Uvjeren, da se samo prosvjetom narod budi i diže, ostavio je testamentarno vrlo veliku svotu za prosvjetu svoga potomstva. Osnovao je zakladu, koja nosi ime zakladatelja c. i kr. natporučnika Ivana Matije Batinića.

Pravo na stipendijsko mjesto iz te zaklade imadu mladići iz obitelji zakladatelja ili njegove supruge Rozalije rodjene Diaković, a u pomanjkanju ovih i drugi rođaci,

napokon ako ni ovih ne bi bilo, mladići iz Stupnika, županije zagrebačke, koji nijesu plemići.

Stipendijskih mjesta imade pet do šest svako sa iznosom od godišnjih K 600. — Uživanje ove stipendije nije vezano na stanovitu vrstu školskih nauka, a može se uživati počevši od drugog razreda niže pučke škole do dovršenja odabranih školskih nauka uz uvjet, da stipendista čudorednim vladanjem i napretkom u naucima zadovolji propise za stipendiste!

Zaista je to lijepa blagodat, što je uživaju mali sretnici, stipendište gornje zaklade jamačno već pedeset godina. Koliki se stipendiste već izredjali, koliki su kamati od navedene zaklade već izdani, pa ipak od svega — ništa! — Novac u tako plemenitu i čovjekoljubivu svrhu ostavljen, roditelji mališa primaju i potroše — u koju svrhu Bog neka znade. Niti se njime okoristi dijete u moralnom pogledu, niti roditelji u materijalnom.

Žalosno je, kad stipendista dodje u ponedjeljak u školu, pa na upit učitelja, zašto nije bio u nedjelju kod sv. mise odgovori: „Nijesam imao haljina“. Nije li to sramota i krajni nemar, kad roditelj od K 600 godišnjih, koji mu kao mana padaju s neba, nije u stanju, da si djetetu kupi jedno odijelo. Ti su slučajevi česti, kao i oni, da stipendista umjesto u školu, polazi s blagom na pašu.

Stipendiste, čije se srodstvo sa pokojnim zakladateljem jedva da i može dokazati obično su najlošiji djaci, te bez posebne poduke redovno ne mogu da postignu uspjeh u naucima, potreban za prijelaz u viši razred. Roditelji šalju takvu djecu jedino radi stipendija u školu. Na svršetku 4. razreda prestaje uživanje stipendija, ako dotičnik ne prijedje u koji srednji zavod ili obrtnu školu.

U to doba nastaje kod roditelja preokret. Rijetko kada dadu roditelji djače u u srednju ili obrtnu školu s razloga, što je tad za njihovu kuću stipendij izgubljen. Za naobrazbu djeteta ne mare, njima je do sopstvene materijalne koristi. Ti su djaci dužni tad polaziti 5. godišće — ali bez stipendija. Kao što 5. godišće, tako i opevnicu polaze redovno nemarno.

Nikakva težnja za znanjem i napretkom uzrokom su, da se do danas jamačno još nijedan Stupljanin, koji je uživao Batinićev stipendij nije dovinuo boljeg i uglednijeg položaja u ljudskom društvu.

Bilo bi stoga shodno, da se stipendij iz Batinićeve zaklade podjeljuje učenicima iz Stupnika, koji izvrsno napreduju u naucima i koji će nakon svršetka pučke škole nastaviti nauke na kojoj srednjoj školi. Obzir na srodstvo sa zakladateljem, koje valjda već i ne postoji nije dosada urodilo željenim uspjehom, a time je promašena svrha i način utemeljitelja zaklade.

Zaklada neka služi mladeži, koja teži za znanjem kao potpora i sredstvo za postignuće više naobrazbe, a ne lih roditeljima u svrhu njihove lične koristi.

Ernst Prosen.

*) Već smo višeput donijeli u našem listu imena malih stipendista-učenika pučke škole u Hrv. Stupniku. Naš revni suradnik a tamošnji ravn učitelj, šalje nam sada članak, u kome se osvrće na neke prilike i pojave s obzirom na ove stipendije u koje bi se zaista valjalo zamisliti i poraditi kod nadležnih vlasti o tome, da dotične potpore mognu donijeti prava ploda. — Ured.

Domaće vijesti.

Vjenčanje. Naš urednik, lječični i općinski liječnik, gosp. dr. Mijo Juratović vjenčao se je u srijedu s gospodjicom Ankom pl. Hegedić, kćerkom pokojnog potpukovnika i nar. zastupnika Josipa Hegedića. Vjenčanje je bilo u Zagrebu u župnoj crkvi sv. Marka, a obavio ga je nasl. biskup presv. gosp. dr. Blaž Svinderman, koji je srdačno oslovio vjenčanike. —

Kao svjedoci su fungirali gg. hrv. umjetnik prof. Robert Frangeš i Mirko Kleščić, ljekarnik. Crkva je bila dupkom puna otmjenoga građanstva. Mladoženje primili su velik broj čestitaka, napose iz Samobora. — Sretnom paru i mi najsrdačnije čestitamo!

Liječničko pregledavanje ljekarnice škola, uza, ubožnice, kupališta i tvornica obavio je dne 27. o. mj. zamjenik županijskog fizika g. dr. Mirko Strasser, te je pronašao sve u potpunom redu. Takova inspiciranja po jednom zdravstvenom činovniku bilo vladinom bilo županijskom obavljaju se svake godine.

† Dr. Vladimir Vidrić. Jedan od najdarovitijih hrvatskih pjesnika, čovjek mlad i simpatičan, pun opsežne obrazovanosti i zanosnih ideala, Vladimir Vidrić, izdahnuo je u srijedu, 29. rujna svoju izmučenu dušu. Dosegao je jedva 35 godinu života, izdao samo jednu zbirku pjesama, ali je i ova bila dovoljna, da mu se ime s istinjskim poštovanjem susreće na stranicama hrvatske lijepe knjige. Tko je s njim dolazio u bliži dodir i upoznao njegovu krupnu individualnost i rijedak osebujan talenat, taj ga ne će zaboraviti. Umro je u teškoj bolesti: potamnio mu je vedar duh i to mu je polagano skršilo život. U Samoboru je u svoga roda bio neko vrijeme u njezi, ali pomračeni um nije se mogao više da dovine svijetla. U petak mu je bio u Zagrebu sprovod, a na grobu oprostio se s njime ganutljivim slovom u ime društva hrv. književnika Samoborac, gosp. dr. Branimir Livadić.

Zdravstveno stanje u Samoboru i kotaru bijaše u drugoj polovici mjeseca rujna dosta nepovoljno, jer se je u nekim selima pojavio škriet medju djecom i to u Domaslovcu, Konščici i Rakovpotoku. Odmah su učinjene sve zdravstveno-redarstvene mjere, da se ta opasna bolest dalje ne širi. Do sada je u svim tim selima umrlo četvero djece. Bolest nije epidemičkog značaja, nego su djeca oboljela samo u pojedinim kućama u gore navedenim selima. Dr. K.

Zahvala. Svim mnogobrojnim prijateljima, koji su me se o mom vjenčanom danu sjetili čestitkama bud brzojavno i pismeno, bud usmeno, izričem ovim moju najsrdačniju hvalu.

Napose zahvaljujem na brzojavnom pozdravu sl. samoborskih društava: „Jeke“, vatrogasnog društva i Hrv. Sokola.

Dr. Mijo Juratović.

Umirovljenje. Kr. zem. vlada umirovila je po vlastitoj molbi učiteljicu naše pučke škole, gđjicu Marijanu Andres.

Gđjica. Andres službovala je u samoborskoj školi nešto preko 8 godina, a za ovo vrijeme stekla si je glas vješte, marne i pregrnutljive učiteljice, koju je povjereni mladež nada sve voljela i radovala se svakom susretu s njome; a učiteljski je zbor kao svoju kolegicu iskreno poštovao i uvažavao. Njezino plemenito nastojanje, da se o Božiću nadare siromašna djeca, i da im se pruži koji komadić ruha, općeno je poznato, pa smo ga imali prilike višeput istaći. Kako su je dječica zavoljela najbolje je dokazao dan rastanka, kadno se na osobito ganutljiv i nježan način manifestirala dječija ova ljubav. Djevojčice su svojoj dobroj učiteljici predale krasnu kitu cvijeca i zahvalila joj na staranju oko njihova uzgoja, a pri tom je čitav razred zapao u plač i bolno dugotrajno jecanje... Na trnovitu i mučnom putu svog nastavničkog i uzojznog rada postigla je gđjica Andres velikih i trajnih uspjeha, na koje će se moći zadovoljno i s ponosom obazrijeti i u poznim danima svoga života.

Ženska stručna škola. Javili smo, da je u ovu školu upisano u svem 30 učenica. Ovo je lijep broj, koji zasvjedočuje, da se je potreba ovoga zavoda u Samoboru osjećala. Na upite s više strane javljamo da se upisati u stručnu školu može još uvijek, ma da i izminuo prvi određeni rok upisa.

Poziv na pretplatu. Dok smo po Samoboru prije nekoliko dana razaslali namire za pretplatu, u prepošlj. smo broju priložili poštanske doznačnice za sve naše vanjske pretplatnike, koji nam što duguju ili još ne obnoviše pretplate za II. polugodište.

Molimo lijepo sve naše cijenjene pretplatnike, da izvole dužnu pretplatu u što kraćem roku podmiriti. Neka uvažava da nam se boriti uz ostale žrtve još i s materijalnim poteškoćama, da uzdržimo lokalno glasilo, kojemu je jedina zadaća da promiče mjesne interese, te našim sinovima i kćerima u svijetu donosi glasove s rodjene grude zemlje. — Razumijeva se, da će list moći samo onda potpuno zadovoljati svojim zadacima, budu li i naši prijatelji i pretplatnici vršili na vrijeme svoju dužnost.

Pretplatnike u Americi, koji nam još bilo koju svotu duguju, molimo također da je izvole namiriti, a onima, koji nam još duguju za cijelu ovu godinu, obustavit ćemo list, jer ne možemo, da uz šiljanje lista, plaćamo još i ovcu poštarinu iz vlastitoga džepa.

Predaja dućana. Naš sugradjanin, gosp. Franjo Gabrić napustio je svoju trgovinu zaželivši si mira i odmora iza dugih godina ispunjenih, neprekidnim radom i žilavom ustrajnošću.

Dućan je prodao braći Vohlmuth iz Zagreba.

Pitaju za vino. Općina u selu Trojane u Kranjskoj obratila se na samoborsku trg. općinu, da je obavijesti u što kraćem vremenu, po kojim se cijenama dobije u Samoboru staro, a po kojim novo vino. Bačve bi se dovezle iz Trojane ovamo, dođe li do pogodbe između pojedinih vinogradara u Samoboru i žitelja u pomenutom selu Trojane.

Iz suda. Kako je poznato osuđen je po kr. kotarskom sudu u Samoboru Dušan Presečki, što je dne 4. siječnja 1909. čužio župnika Forka, na kazan zatvora u trajanju od mjesec dana ili globu od 300 K., dok je župnik Forko osuđen po istom sudu radi uvrijeda nanešenih obitelji Presečki na kazan zatvora u trajanju od 10 dana pretvorivih u globu od 100 K.

• Obojica su uložila protiv rečenih osuda prizive na kr. sudbeni stol u Zagrebu, radi prestrogo odmjerene kazne.

Kr. sudbeni stol obnašao je priziv Dušana Presečkoga uvažiti, te mu je snizio kazan na 14 dana zatvora, dok je je priziv župnika Forka zabacio i potvrdio u cijelosti osudu kotarskoga suda.

Ponudila vladi na prodaju mlin. Magdalena Laušin, posjednica mlina na Gradni, imala bi uslijed regulacije potoka rekonstruirati svoj mlin za svotu od 1200 K. Budući da joj se po njezinom uvjerenju ne bi isplatilo ovoliko svotu uložiti u mlin, ponudila je posebnim podneskom zem. vladi na prodaju svoj mlin. — Vlada je uslijed toga odredila, da kotarska oblast izašalje svog tehničkog izvjestitelja na lice mjesta, te da iztraži vrijednost vodne snage mlina. Osim toga da vlasnica mlina predloži dovoljenu ispravu i gruntovni izvadak objekta. O ovim izvidima ovisi hoće li Laušinka uspjeti sa svojom ponudom ili ne.

Natječaj za primalju raspisan je u općini Hrv. Stupnik za godišnjom nagradom od 120 K. Sa dokazalima osposobljenja kao i svjedodžbama o ponašanju predložene molbenice imaju se do 15. o. mj. predložiti kr. kot. oblasti u Samoboru.

Vrbanae u Klakama. opć. Sv. Martin proglašen je prestalim, te je tuzemni promet sa svinjama iz istoga mjesta opet uspostavljen.

Racija. Provodeći čudoredno-redarstvene i javno-sigurnosne propise odredio je trg. načelnik u nedjelju, 26. rujna raciju u Samoboru. Redarstvena je straža obišla sve krčme i zabitnija mjesta, te je tom zgodom uhitila nekoliko sluga i sluškinja, koji su preko redarstvene ure izbivali izvan stanova svojih gospodara.

Cigani i purani. Posjedniku u Brezju Ootfridu Endresu nestalo je sa pašte više

komada purana. Sumnja je odmah pala na cigane, koji su se onuda povlačili i očiju-kali za puranima. Radi krađe prijavljeni su cigani Ivan Kovačević i Janko Kovačić kot. sudu.

Kradja groždja. U noći od 23. na 24. pr. mj. ukradeno je gdje. Faniki Kanjak u Hrastini iz vinograda, koji se nalazi u vrtu nuz kuću, zrelog groždja u vrijednosti od 20 K. — Radi ovog čina prijavljeni su po oružnicima sudu Blaž i Stevo Kolman seljaci iz istog sela.

U mjesnoj klaonici zaklane su u mjesecu rujnu ove domaće životinje:

6 volova, 13 krava, 53 junice ili 72 komada rogata blaga, nadalje je zaklano 59 teliča, 52 svinje, 10 odojaka i 1 ovca, to jest sveukupno 194 domaćih životinja.

Mesa je otpremljeno u Zagreb: 24 bata, 2 lopatice, 2 zadnje četvrti i 1 tele.

Samoborski pečenjari ispekli su na raznim sajmovima 7 cijelih svinja.

Svinjska zaraza ustanovljena je u Podvrhu ponovo u 3 dvora. Prema tomu obustava prometa sa svinjama iz cijele općine Podvrh ostaje i dalje na snazi.

U Rakitju, općine Sv. Nedjelje ustanovljena je svinjska zaraza u jednom dvorištu kod dr. Bogdana Medakovića. Propisane veterinaro-redarstvene mjere odmah su na licu mjesta određene.

Umrli u Samoboru od 26. do 3. rujna.

Ankica Noršić, dijete trgovca, 1 mjesec, Starogradska ulica, br. 20. od slabosti.

Vozni red na samoborskoj željeznici mjes. listopada t. g. je sljedeći:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb: u 6, i 9-10 sati prije p., 1-10 poslije podne te u 7 sati uveče. — Nedjeljom i blagdanima kreće još jedan vlak u 9-37 uveče, a u 5-30 samo u slučaju lijepog vremena.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7-30 i 11-30 prije podne, 2-40 poslije podne, te 7-03 uveče. — Nedjeljom i blagdanima polazi još vlak u 9-30 uveče, a u 3-30 samo u slučaju lijepog vremena.

Gospodarstvo.

Ribarstvo. (Svršetak). U otvorenim vodama ne smiju se loviti u vrijeme niže naznačeno, a ispod dužine (mjereno od kraja gubice do kraja repa) između ostalih ove ribe:

Deverika (pečenica) od 10. travnja do 10. lipnja, a ispod 25 cm., Linjak, od 10. travnja do 10. lipnja, a ispod 20 cm. Mrena-Barbus od 10. travnja do 10. lipnja, a ispod 30 cm. Smudj, od 10. travnja do 10. lipnja, a ispod 35 cm. Šaran, od 10. travnja do 10. lipnja, a ispod 30 cm. Vretenac, (čep kočić) od 10. travnja do 10. lipnja, a ispod 20 cm. Glavatica, od 1. ožujka do 30. travnja, a ispod 50. cm. Pastrva (bistragna) od 1. studenoga do 31. prosinca, a ispod 20 cm.

Za rake ustanovljuje se lovostaja od 1. listopada do 15. svibnja, a veličina njihovoga tijela, mjerena od kraja repa, mora iznositi barem 8. cm.

Dozvoljeno je, da se još 8 dana, nakon što započne teći lovostaja za koju vrst riba, za rake, mogu takovi još u promet stavljati, i otpremiti i kupovati. No to je dopustivo samo uz iskaznicu, sastavljenu po poglavarstvu nadležne upravne općine analogno propisima §. 29. naredbe dodatkom, da je u iskaznici zvanično potvrđeno, da su odnosne ribe, raci, uhvaćeni prije, nego je za iste nastupila lovostaja.

Upravne oblasti, oružnici, redarstveni organi, gradski i općinski stražari, čuvari ribolova, zem. livadari, čuvari kanala, riječki vidoki, imaju strogo nad tim bditi, da se ribe ili raci za vrijeme lovostaje, zatim, ako ne imaju propisanu duljinu, ne stavljaju u promet, ne prodavaju, ne razasliju, osim uz dokazala, navedena u naredbi.

Ako organi oblasti gdje god zateku prodaju, transport po gore rečenom zabranjene ribe, imaju tražiti predočenje iskaz-

nice; ne imaju li dotičnik iskaznice, bilo da ju ne nosi sobom, bilo da ne prileži pošiljci, valja prodaju, transport smjesta obustaviti, a krivca oblasti prijaviti.

Protiv krivcu valja odmah kazneno postupati, a ribe valja zaplijeniti i putem javne dražbe prodati. Isto vrijedi za rake.

Zabranu noćnoga ribarenja valja razumjeti tako, da je zabranjeno bez posebne dozvole kr. zemaljske vlade noću loviti, t. j. neprestanim sudjelovanjem ljudske snage obavljati ribolov, no ipak se mogu i bez te dozvole postavljati danju ribarske spreme, kojim se riba bez daljega sudjelovanja čovjeka hvata kroz noć, i te spreme opet danju vaditi.

Ako se iz kojega korita vode mora voda otpustiti toli naglo, da ne dostaje vremena o tom obavijestiti interesovane ribolovne ovlaštenike tada valja da onaj, u čijem se interesu voda otpušta, vodi brigu o tom, da riba zaostala u osušenom koritu, bude u korito vodotoka opet vraćena. O učinjenom valja ribolovne ovlaštenike bezodvlačno obavijestiti.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Prodaje se stroj za reblanje

groždja uz cijenu K 60 — i stroj za vrcanje meda i gnječenje voska uz jeftinu cijenu.

Poblize se upitati u tiskari.

Flaneli i barhendi

upravo su prispjeli!

L. ROSENBERGER.

Trg Leopolda Salvatora.

Solidna podvorba.

Umjerene cijene.

Najveći izbor.

Upravo prispjelo!

Sve vrste mirodija i južnog voća za praviti

pelinkovac

(bermet), smokve, rožiči, grozdići, bijeli i žuti (candis) šećer i t. d. Preporučuje svježe u najboljoj kakvoći i uz najniže cijene

V. MATOTA.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kal i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpušta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvođač sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom JANKA FILIPCA SIN.

NESTLEOVO

BRAŠNO ZA DJECU

dojenčad, rekonvalescente, bolujuće na želudcu.

Sadržaje najbolje alpinsko mličko.

Brašna njeguju djecu besplatno kroz NESTLE

Beč i Bibersteasse 11.

MOŠT

litar po 40 fillra toči se u gasticni
Presečki.

JOSIP RUDAR

trgovac željezne robe, preporučuje
svoj veliki izbor

željeznih križeva (spomenika).

Besplatan stan

dobije tko hoće biti pazikuća na Hameru.
Upitati kod Franje Reizera ml.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvoren
to se izvolite potruditi u moju trgovinu,
gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko
brašno, fine kave, čaja, groždjica, badema,
kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome
preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjsko posudje

sjeme za pravljenje samoborske muštarde
kao i friške rožiče i smokve uz najjeftinije
cijene.

M. Škarek

Hipotekarni zajmovi

na kuće i druge nekretnine: Obične bez amorti-
zacije i nadalje 4 1/2 % -tne na amortizaciju
na I. i II. mjesto kao i konvertiranje, te

činovnički zajmovi

za časnike, državne, profesore, željezničke itd., uz
najpovoljnije uvjete na 15—20 god., amortizacije
umirovljenim a bez jamca doznajuće odmah Zvo-
nimir Tudja, Zagreb, Jurjevska ulica 4.

Marka za odgovor.

Trgovina STJEPAN ŠOIC

Rambergova ulica.

Veliko skladište dasaka, balvana (spi-
ravaca) i inog gradjevnoh suhog drva
kao i portlant-cementa vapna i trstike.

Stolari i poduzetnici uz snižene
cijene.

E. PRESEČKY

trgovina mješovitom robom na malo i
veliko u Samoboru.

Veliko skladište željeza za gospodar-
sko orudje, kao plugove, brane, ko-
pače, lopate, okove za kola itd. Po-
sudje emailovano svake vrste, najbo-
lje kakvoće i na nižih cijena.

Skladište mineralnih i rudnih voda i
svježeg Mautnerovog sjemenja.

Kašalj

izliječi

Iko

svoje zdravije voli.

6245 not. ovjer. svjedodžbi
dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

prsnih Karamela
sa tri omorika.

Lječnici su ih prokuzali i preporučili
protiv kašlja, promuklosti, nahađama,
sluzavosti, nahađi ždrijela te kašlju tri-
pavca. — Svječić po 20 i 40 št., svežanj
80 št. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČIĆA

liječarica k zlatom štjela u Samoboru.

Rendes-vous Samoboraca u
Zagreb.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uredjene sobe s elek-
tričnom rasvjetom. Elegantna restauracija.
Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i
točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Chloferin jača slab želudac i trača izgnanjeni tek za jelo.

Chloferin najbolji je lijek protiv slabosti i bijedobole.

Najfinije lastilo

za Boz. Chevro i Lack-cipele, svježe
uvijek na zalihni. Kutija samo za III.
Prazne kutije uzimam po 2 fil. natrag.

Pete od gume

najsolidnije i u svim veličinama i uz
najjeftinije cijene.

Sve ovo kao i razne druge postolar-
ske potrepštine i alati dobivaju se u
trgovini koža

MAVRE NEUMANA

(Nasljednik Fileusa Jurčića)

Samobor, Rambergova ulica.

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrenu, kinasre-
brenu robu i satove najbolje vrsti
kod najstarije domaće draguljarske tvrtke.

Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5.

(u palači I. hrvatske štedionice.

Podružnice: Rijeka, Piazza Adamich, Opatija, kra
Andriolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje
bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno
upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica.
Služi kao izvršno jačajuće sredstvo kod turista i
ljudi od sporta, osječuje mišice i odstranjuje u-
mornost. Rabi izvršno kod svake vrsti prehlade
kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti gla-
vobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana,
proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću
šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih
tegoba izvršno. Cijena 1 boći 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

liječarica „k Salvatoru“ i droguerija. Jelačićev trg
broj 2.

Dobiva se u Samoboru u liječarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.

ukamačuje štedne uloške

sa čistih 4 1/2 %

Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“

ZAGREB.

Starčevićev dom.

L. MAŠEK I DRUG

(kraj državnoga kolodvora.)

ZAGREB.

Starčevićev dom.

Poslovnica za otpremanje osoba

iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodima. Putovanje iz
Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodima franceskog paro-
brodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i
„Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdama, kojih parobrodi preplave
more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subote.